

SAKMAI HÍREK

Népegészségügy 3.0 – A Magyar Népegészségügy Megújításáért Egyesület tevékenységei

Public Health 3.0 - Activities of the Association for the Renewal of Hungarian Public Health

Szerző: [Magyar Népegészségügy Megújításáért Egyesület](#)

Kulcsszavak: népegészségügy; Egészségfejlesztő Egyetem, élelmiszer-marketing

Keywords: public health; Health Promoting Universities; food marketing

A Magyar Népegészségügy Megújításáért Egyesületet különböző szakterületeken tevékenykedő szakemberek csoportja alapította 2020-ban. Jelenleg 15 fős tagsággal működik. Az Egyesület a [Multidiszciplináris Egészség és Jólét](#) (MEJ) folyóirat kiadása mellett számos más kezdeményezés, közös gondolkodás elindításával tesz a hazai népegészségügy fejlesztéséért.

Az Egyesület küldetése

Meggyőződésünk, hogy a teljes és boldog élet elsődleges feltétele az egészség, amelynek eléréséhez a korszerű és hatékony népegészségügy nélkülözhetetlen. A jelentős hazai egészségveszteségek, és azok társadalmi-területi egyenlőtlenségei arra hívják fel a figyelmet, hogy a népegészségügyi problémák kezeléséhez mindezig alkalmazott megoldási módok nem működtek eredményesen és hatékonyan Magyarországon. Ezért egyesületünk célja a hazai népegészségügy elméletének és gyakorlatának új megközelítéssel történő fejlesztése.

TEGYÜNK EGYÜTT A NÉPEGÉSZSÉGÜGY MEGÚJÍTÁSÁÉRT!

Mindenki, aki követi a híreket, értesülhetett arról, hogy a hazai egészségügyi rendszerben jelentős változások történtek, és a jövőben még továbbiak várhatók. Számíthatunk változásokra a népegészségügy területén is, ezért az átalakító döntések megalapozásához az Egyesület egy szakmai koncepció kidolgozását kezdeményezte. A beérkező vélemények, javaslatok alapján véglegesített szakmai koncepciót a tavalyi év végén nyilvánosságra hozták az Egyesület honlapján [„ALAPVETÉSEK AZ EGÉSZSÉG ÉS JÓLLÉT JAVÍTÁSÁHOZ. Fehér könyv a magyar népegészségügy 21. századi megújításáról”](#) címmel.

Az Egyesület a koncepciót 2024.11.22-én az [EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS HOLNAPUTÁN: RENDSZERSZEMLÉLET, PARTICIPÁCIÓ, EGYÜTTMŰKÖDÉS](#) c. konferencián bemutatta. Az elkészült koncepciót eljuttattuk az egészségügyért felelős államtitkár és az országos tisztifőorvos számára, illetve további közel 1000 szakmai e-mail címre.

EGÉSZSÉGFEJLESZTŐ EGYETEM

A 2023. június 19-én online megrendezett 1. Szakmai Fórumon egyetértés alakult ki abban, hogy a Szakmai Fórum célja az Egészséget és Jólétet előmozdító Egyetemek Hálózata, röviden az EGÉSZJÓL létrejöttének, működésének kezdeményezése és támogatására.

A Szakmai Fórum teret biztosít az egyetemi egészségfejlesztéssel kapcsolatos kihívások és lehetőségek megvitatására, valamint az innovatív gyakorlati megoldások megosztására, a részt vevő szakemberek ezáltal segíteni tudják egymást az egyetemi egészségfejlesztési projektjeik megvalósításában. Az egészségfejlesztő egyetemek az egészséget a mindennapi működésbe, az üzleti gyakorlatba és a tudományos munkájukba építik be. Azáltal fokozzák intézményeik sikerét, hogy javítják az egyetemeken élő, tanuló, dolgozók egészségét és erősítik közösségeik ökológiai, társadalmi és gazdasági fenntarthatóságát. Az Egészségfejlesztő Egyetem kezdeményezés az [International Health Promoting Universities and Colleges Network](#) számára készített [Okanagan Chartára](#) épül, amely közös nyelvet, elveket és keretet biztosít az intézmények számára ahhoz, hogy egészséget és jólétet támogató kampuszokká váljanak.

A Szakmai Fórum tagjaiból az Egyesület több egyetemet képviselő, 13 tagú Felmérési Munkacsoport alapított, amelynek első feladata szisztematikus áttekintést készíteni az egyetemi egészség és jólét vizsgálatával kapcsolatos szakirodalomról. Az áttekintéshez elkészítették a protokollt, amit az Open Science Framework szerkesztésénél [regisztráltak](#), illetve közlésre benyújtották a British Medical Journal Open folyóirathoz. Az áttekintést július közepétől augusztus végéig elvégezték,

és az eredményt bemutató közleményt áprilisban benyújtották a Journal of American College Health folyóirathoz. A kézirat benyújtását követően a hazai felmérés körívének kidolgozását kezdték meg.

További információ a kezdeményezésről az [Egyesület weboldalán](#) olvasható.

KEZDEMÉNYEZÉS A GYERMEKEKET CÉLZÓ ÉLELMISZER-MARKETING KORLÁTOZÁSÁÉRT

A gyermekkori elhízás súlyos népegészségügyi probléma, amelynek messzemenő következményei vannak. A túlsúlyos vagy elhízott gyermekeknél magasabb a rossz egészségi állapot kockázata, és ez a hatás felnőttkorban is megmarad. Ezen kívül a gyermekkori elhízás gyakran jár együtt pszichoszociális problémákkal, például alacsony önbecsüléssel, zaklatással és gyenge iskolai teljesítéssel, ami a későbbi életkorban potenciálisan súlyosbíthatja az egyén egészségét és gazdasági helyzetét.

Egy 2022-es felmérés szerint minden negyedik magyar 15 éves serdülő túlsúlyos vagy elhízott volt, és ezzel az értékkel Magyarország a 27 EU ország között hátulról a 7. helyre került. A súlytöbblettel élő fiatalok aránya 2018-as előző felmérés óta megemelkedett.

A fejlett országokban számos, az elhízás elleni küzdelemre irányuló szakpolitika kifejezetten a gyermekeket célozza meg. Ezek közé tartozik az élelmiszerek és italok reklámozásának korlátozása, az iskolai wellness- és oktatási programok, az egészségre kockázatos ételek elérhetőségének csökkentése az iskolákban, és az iskolába való aktív közlekedést ösztönző vagy lehetővé tevő szakpolitikák. Más, tágabb értelemben vett szakpolitikák, mint például a figyelmeztető címkék, az árakba

történő beavatkozások és a tömegmédiakampányok, szintén hozzájárulhatnak a gyermekkori elhízás elleni küzdelemhez.

A Magyar Népegészségügy Megújításáért Egyesület olyan kezdeményezést indít, aminek célja a gyermekeket célzó, egészséget kockáztató élelmiszerek marketingjének szabályozását szigorítani. A megvalósításhoz felhasználható a WHO Európai Irodája által a betegségek megelőzésének és az egészség előmozdításának céljából összeállított tápanyagprofil-lista. A lista tulajdonképpen az élelmiszerek tápanyag-összetétel kockázat szerinti osztályozása. A hazai kezdeményezés időszerűségét jelzi, hogy a német parlament törvényjavaslatot készít elő a gyermeket célzó élelmiszerreklámok korlátozására éppen a tápanyagprofil-lista alapján.

A kezdeményezés időzítését igazolja, hogy 2024 végén tette közzé a WHO Európai Irodája „[A gyermekek védelme az egészségtelen élelmiszerek forgalmazásától a WHO Európai Régiójában. Útmutató a tagállamok számára a jogalkotási válaszlépések megtervezéséhez](#)” c. kiadványát, amely kiváló alapot kínál a magyarországi cselekvéseknek.

A kezdeményezés első lépéseként a MEJ Café programsorozat keretében

online kerekasztal-beszélgetést szerveztünk március elején, amelyen felkért szakértők vitatták meg a jelenlegi helyzetet és a legsürgetőbb teendőket.

A résztvevő szakemberek: Antal Emese dietetikus, szociológus, a TÉT Platform szakmai vezetője, Berezvai Zombor egyetemi docens, Budapesti Corvinus Egyetem, Fazekas Ildikó az Önszabályozó Reklám Testület Igazgatója, a TÉT Platform elnöke, Schmidt Judit dietetikus, egészségügyi szaktanárnő, MEJ alapító olvasószerkesztő, a beszélgetést Vitrai József MEJ alapító főszerkesztő moderálta. A beszélgetés [összefoglalója](#) ebben a lapszámban olvasható.

További információ a kezdeményezésről az [Egyesület weboldalán](#) olvasható.

HOGYAN CSATLAKOZHAT EGYESÜLETÜNKHÖZ?

Örömmel fogadjuk a népegészségügy megújításában részt venni kívánó szakembereket, szervezetek csatlakozását az Egyesülethez. A belépéssel kapcsolatos információk elérhetők [honlapunkon](#). Aktuális híreinkért, eredményeinkért kövesse [facebook oldalunkat](#) és ossza meg azt munkatársaival!

INFORMÁCIÓK A SZERZŐRŐL

Magyar Népegészségügy Megújításáért Egyesület
Magyar Népegészségügy Megújításáért Egyesület, Budapest
nepegeszsegugy3.0@gmail.com

CIKKINFORMÁCIÓK

Beküldve: 2025. 05. 15.
Elfogadva: 2025. 05. 16.
Megjelentetve: 2025. 05. 26.

Copyright © 2025 Magyar Népegészségügy Megújításáért Egyesület. Kiadó: Magyar Népegészségügy Megújításáért Egyesület. Ez egy nyílt hozzáférésű cikk a CC-BY-SA-4.0 licenstszerződés alapján.